

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1905/2020
17.12.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирољуб Б Трајковић, адвокат у ..., против туженог Град Зајечар, кога заступа Градски јавни правобранилац, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу 20Гж1 3189/2018 од 09.01.2020. године, у седници већа одржаној дана 17. децембра 2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Ревизија се **УСВАЈА**, пресуда Апелационог суда у Нишу 20Гж1 3189/2018 од 09.01.2020. године **УКИДА** и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Основни суд у Зајечару је пресудом 18П1 434/18 од 21.09.2018. године констатовао да усваја тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу исплати износ од 579.635,87 динара на име отпремнине због одласка тужиоца у пензију, са законском затезном каматом од 01.03.2014. године до исплате, и износ од 63.285,34 динара на име парничних трошкова са законском затезном каматом на износ од 28.500,00 динара почев од 14.05.2014. године до исплате, као потраживања утврђена правноснажном и извршном пресудом истог суда П1 1252/13 од 14.05.2014. године, која ЈП Дирекција за изградњу Зајечар у ликвидацији као дужник није исплатио, те износ од 24.658,00 динара на име трошкова извршног поступка у предмету истог суда И 639/15, и обавезао туженог да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 84.285,40 динара са законском затезном каматом на износ од 60.000,00 динара почев од дана извршности пресуде до исплате.

Одлучујући по жалби туженог, Апелациони суд у Нишу је донео пресуду 20Гж1 3189/2018 дана 09.01.2020. године којом је преиначио пресуду Основног суда у Зајечару П1 434/18 од 21.09.2018. године и одбио тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе на исплату наведених износа са законским затезним каматама, на име потраживања која су утврђена правноснажном и извршном пресудом Основног суда у Зајечару П1 1252/13 од 14.05.2014. године, које ЈП Дирекција за изградњу Зајечар у ликвидацији као дужник није исплатио, те износ од 24.658,00 динара на име трошкова извршног поступка у предмету Основног суда у Зајечару И 639/15, као неоснован и обавезао је тужиоца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 48.000,00 динара.

Против наведене другостепене пресуде је благовремену и дозвољену ревизију изјавио тужилац, којом пресуду побија због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку која је учињена у поступку пред другостепеним судом, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... и 18/20, у даљем тексту ЗПП) и одлучио да је жалба тужиоца основана.

Предмет тужбеног захтева је новчано потраживање за износе које је правноснажном и извршном пресудом Основног суда у Зајечару П1 1252/13 од 14.05.2014. године Јавно предузеће Дирекција за изградњу Зајечар обавезано да исплати овде тужиоцу, од 379.635,87 динара на име отпремнине због одласка тужиоца у пензију, са законском затезном каматом од 01.03.2014. године до исплате, од 63.285,34 динара на име накнаде трошкова парничног поступка, законских затезних камата на износ од 28.500,00 динара почев од 14.05.2014. године до исплате, и трошкова извршног поступка који је тужилац иницирао и водио против наведеног дужника у поступку пред Основним судом у Зајечару под И 639/15 који су утврђени у износу од 24.658,00 динара. Првостепени суд је спроведеном поступку утврдио да је по предлогу за извршење овде тужиоца против Јавног предузећа Дирекција за изградњу Зајечар као извршног дужника, Основни суд у Зајечару донео решење о дозволи извршења И 639/15 од 25.03.2015. године, на основу правноснажне и извршне пресуде Основног суда у Зајечару П1 1252/13 од 14.05.2014. године као извршне исправе, ради наплате износа од 379.635,87 динара са законским затезним каматама од 01.03.2014. године до исплате и износа од 63.285,43 динара са законским затезним каматама на износ од 28.500,00 динара од 14.05.2014. године до исплате, којим решењем је наложио пленидбу новчаних средстава извршног дужника и пренос ради намирења наведених потраживања на рачун тужиоца. Извршење на рачунима извршног дужника није спроведено због немогућности наплате, јер је блокада свих пословних текућих рачуна Јавног предузећа Дирекција за изградњу Зајечар трајала константно, и у време доношења првостепене пресуде, те да реално не постоји могућност да се настали дугови овог предузећа намире. Првостепени суд је утврдио и да се из буџета Града Зајечара као оснивача наведеног јавног предузећа, изузев за зараде запосленима, не преносе новчана средства на рачун предузећа, те је наступила његова трајна неспособност плаћања, због чега тужилац није у могућности да наплати своја потраживања. Првостепени суд је још утврдио да је ЈП Дирекција за изградњу Зајечар у статусу индиректног корисника буџета Града Зајечара. Тужилац је као поверилац поднео пријаву новчаног потраживања против ЈП Дирекције за изградњу Зајечар у ликвидацији, као ликвидационог дужника, и према почетном ликвидационом извештају од 06.12.2017. године ликвидациони управник је потраживање тужиоца признао.

На основу тако утврђених чињеница је првостепени суд усвојио тужбени захтев налазећи да је тужени, Град Зајечар, као оснивач Јавног предузећа Дирекција за изградњу Зајечар истовремено и солидарни дужник за испуњење обавеза ЈП Дирекције

за изградњу Зајечар према тужиоцу, на основу одредбе члана 14. став 3. Закона о стечају.

Другостепени суд је одлучујући о жалби туженог у седници већа, без одржавања расправе пред другостепеним судом, налазећи да је првостепени суд погрешно оценио изведене доказе, утврдио да је решењем Основног суда у Зајечару И 639/2015 од 06.04.2017. године закључен поступак принудног извршења из разлога што је овде тужилац, у својству повериоца у том поступку, своја потраживања по пресуди Основног суда у Зајечару П1 1252/13 од 14.05.2014. године намирио у целости, чиме је престала и солидарна обавеза туженог. Ово је чињеница коју првостепени суд није утврдио.

У погледу оваквог утврђивања нове чињенице, односно тиме другачијег чињеничног стања од оног кога је утврдио првостепени суд, а без отварања расправе пред другостепеним судом, те оценом доказа без њиховог извођења на расправи пред другостепеним судом, другостепени суд је начинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 383. став 3. и став 4. ЗПП, на шта тужилац у ревизији основано указује.

Како је ово битна повреда одредаба парничног поступка, која је била од утицаја на доношење одлуке о тужбеном захтеву од стране другостепеног суда, ревизијски суд је по одредби члана 415. став 1. ЗПП укинуо побијану другостепену пресуду и предмет вратио другостепеном суду на поновно суђење.

Другостепени суд ће у за то законом предвиђеном поступку, на расправи пред другостепеним судом, допунити чињенично стање у погледу чињенице да ли је предметно потраживање тужилац намирио. Међутим, већ сада се указује на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда, када закључује да је услов за одговорност тужене јединице локалне самоуправе, као јединог оснивача Јавног предузећа Дирекције за изградњу Зајечар то да тужилац у извршном поступку не може да наплати своје потраживање према јавном предузећу. Одредбом члана 14. став 1. Закона о стечају („Службени гласник РС“ бр. 104/2009 ... 95/2018) прописано је да се стечајни поступак не спроводи против правних лица чији је оснивач јединица локалне самоуправе, а која се искључиво или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе или из буџета јединица локалне самоуправе, што Јавно предузеће Дирекција за изградњу Зајечар у ликвидацији, према утврђеном чињеничном стању - јесте. Према одредби члана 14. став 3. Закона о стечају, за обавезе правног лица над којим се у складу са ставом 1. тог члана не спроводи стечајни поступак солидарно одговарају његови оснивачи. Дакле, солидарна одговорност оснивача, јединице локалне самоуправе, за обавезе правног лица чији је оснивач, постоји на основу цитиране одредбе закона у случају постојања материјално-правних услова за отварање стечајног поступка, што је и трајнија неспособност дужника за плаћање. Према чињеничном стању које је првостепени суд утврдио таква, трајнија неспособност јавног предузећа Дирекција за изградњу Зајечар у ликвидацији постоји, код утврђења да су сви рачуни предузећа у блокади од времена доношења решења о дозволи извршења И 639/15 од 25.03.2015. године па и у време доношења првостепене пресуде, 21.09.2018. године.

На основу изнетог је донета одлука као у изреци, по одредби члана 415. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић